

Energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet
Stormgade 2-6

1470 København K

**Energi-, Forsynings- og
Klimaudvalget**

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 33 37 55 00

Fax +45 33 32 85 36

www.ft.dk

ft@ft.dk

Udtalelse over redegørelse vedrørende indkaldelse af ansøgninger om tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter i 8. udbudsrunde

22. juni 2018

Indledning

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har fra energi-, forsynings- og klimaministeren med brev af 14. maj 2018 modtaget en redegørelse i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 2, for regeringens planer om offentlig indkaldelse af ansøgninger om tilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter i 8. udbudsrunde, jf. EFK alm. del – bilag 252. I redegørelsen er redegjort for, hvilke områder eller blokke der agtes udbudt, og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt. Som bilag til redegørelsen er vedlagt et kortbilag, en modeltilladelse for efterforskning og indvinding af kulbrinter, en vejledning om sikkerhedsstillelse og forsikringer for selskaber, som har tilladelse til efterforskning og indvinding i henhold til undergrundslovens bestemmelser, og en vejledning om teknisk kapacitet vedrørende anvendelse og udnyttelse af Danmarks undergrund.

Ref. EFK alm. del – bilag 252

Kontakt

Jan Rasmussen
Udvalgssekretær

Dir. tlf. +45 3337 5520

jan.rasmussen@ft.dk

Møder

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har efter modtagelsen af redegørelsen behandlet denne i 2 møder.

Teknisk gennemgang

Energi-, forsynings- og klimaministeren og medarbejdere fra ministeriet har den 6. juni 2018 forestået en teknisk gennemgang af redegørelsen over for udvalget, jf. EFK alm. del – bilag 278.

Politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og ALT) tilkendegiver, at man kan tage energi-, forsynings- og klimaministerens redegørelse til efterretning.

Socialdemokratiets og SF's medlemmer af udvalget bemærker, at indvindingen af olie- og gas fra Nordsøen bidrager til de offentlige finanser, og det vil 8. udbudsrunde også gøre. Samtidig er der ingen grund til at tro, at et ensidigt

dansk stop for indvinding af olie og gas vil gavne klimaet. Derfor er S og SF for 8. udbudsrunde. Brugen af fossile brændstoffer er nemlig bestemt af ikke udbuddet, men efterspørgslen efter disse, herunder de reduktionsforpligtelser landene påtager sig i henhold til Parisaftalen, og her ønsker S og SF som bekendt, at Danmark og EU påtager sig langt større forpligtelser. Hvis Danmark stopper eller reducerer produktionen af olie og gas, vil andre lande udvide deres produktion tilsvarende med risiko for større CO₂-udledning m.v. i forbindelse med selve indvindingen, ligesom der er en vis risiko for, at dansk naturgas erstattes af kulafbrænding. Hertil kommer, at statens betydelige indtægter fra indvindingen af olie- og gas fra Nordsøen vil gøre det lettere at finansiere den grønne omstilling og dermed nedbringe klimaforureningen.

Et *mindretal* i udvalget (EL og ALT) kan ikke tiltræde energi-, forsynings- og klimaministerens redegørelse.

Enhedslistens medlemmer af udvalget mener, at den accelererende globale opvarmning gør, at indvinding af fossile brændsler skal bremses og ikke udvides. På nuværende tidspunkt er kloden på vej mod en opvarmning på op til 4 grader i dette århundrede, og førende forskere har konkluderet, at op til 80 pct. af allerede kendte fossile reserver skal forblive i jorden, hvis Parisaftalens målsætning om at begrænse de globale temperaturstigninger til 1,5-2 grader skal overholdes.

Enhedslisten er derfor stærkt kritisk overfor, at regeringen og et folketingsflertal vil udvide den danske olieproduktion på et tidspunkt, hvor vi i langt højere grad burde fokusere på en afvikling af olieindvindingen. Det er i klar modstrid med Parisaftalen og underminerer indsatsen for at bremse klimaforandringerne. Det er desuden udtryk for en ligegyldighed over for de voldsomme omvæltninger, kloden står overfor, og som allerede er i gang. Folketingsflertallet sætter kortsigtede økonomiske interesser over miljøet, klimaet og hensynet til vores efterkommeres fremtid.

Enhedslisten finder, at Danmark klart og entydigt bør gå foran og fralægge sig mulighederne for at jage yderligere fossile brændsler. Vi har brug for lande, som hæver ambitionsniveauet og inspirerer med det gode eksempel. I stedet er dette endnu et skridt i retning af, at Danmark smider sin historiske rolle som klimaføregangsland over bord og – desværre med rette – mister sin mulighed for at udøve positiv indflydelse i de internationale klimaforhandlinger fremadrettet. Derfor står Enhedslisten uden for Nordsøaftalen og kan ikke støtte den 8. udbudsrunde.

Alternativets medlemmer af udvalget bemærker, at klimakrisen er den største trussel mod livet på jorden, som vi kender det. Omstillingen fra fossile brændsler til vedvarende energi er helt afgørende for, at vi sikrer betingelser-

ne for liv på jorden nu og i fremtiden. Derfor kan Alternativet ikke støtte, at der gives nye tilladelser til at efterforske fossile brændsler i Nordsøen. At et flertal i Folketinget vil starte en proces, hvor vi åbner for nye olie- og gas-udbudsrunder, er i vores optik i direkte strid med Parisaftalen og de globale bestræbelser på at bremse klimakrisen, inden den får fatale konsekvenser.

Det er på tide at indse, at energipolitik også handler om etik. Det, vi som samfund gør – eller ikke gør – i dag, er afgørende for menneskers liv på jorden i dag og i fremtiden. Spørgsmålet er ikke længere, om vi gør noget for at løse problemerne, men om vi gør nok. Som et af verdens rigeste, mest veludviklede og mest innovative lande har Danmark muligheden for og en etisk forpligtelse til at yde en ekstra indsats. Vi kan vælge at være en del af løsningen i stedet for at være en del af problemet. Når vi vil give tilladelse til at lede efter ny olie og gas i Nordsøen, mens vi ved, at langt størstedelen af de allerede kendte fossile reserver skal blive i undergrunden, handler vi ikke blot mod bedre vidende men også etisk uforsvarligt.

Verden styrer lige nu mod en global opvarmning langt større end de 1,5 grader, vi med Parisaftalen blev enige om at stræbe efter. Hvis vi overhovedet skal gøre os nogle forhåbninger om at nå at bremse temperaturstigningen inden 2 grader, skal langt størstedelen af de allerede kendte fossile reserver blive i undergrunden. Det er derfor et direkte brud på Parisaftalens mål at give tilladelse til at lede efter ny olie og gas. Det er fuldstændigt at ignorere klimavidenskaben. Det er at handle mod bedre vidende.

Det kommende årti er menneskehedens sidste chance for at de skabe tiltag, der skal gøre os i stand til at undgå et reelt klimasammenbrud. Der er brug for, at vi hurtigst muligt lægger den sorte energi i graven, tager ansvar for at bremse klimaforandringerne og sætter den nødvendige fart under omstillingen til vedvarende energi. Parisaftalens klimamål skal og kan nås. Det er kun muligt, hvis vi overalt i verden for alvor går i gang med at oversætte målene til nationale politiske planer og principper. Den største trussel mod Parisaftalen er uoverensstemmelsen mellem videnskabens anbefalinger til, hvordan vi når at bremse klimakrisen, og de enkelte lande og regioners utilstrækkelige klimaplaner. Ifølge FN leverer de handlingsplaner, vi har lige nu, kun en tredjedel af de nødvendige reduktioner, hvis vi skal holde den globale opvarmning et godt stykke under 2 grader. Det haster altså med handling: Parisaftalen skal omsættes til politik, og en tilladelse til at lede efter nye fossile brændsler er uforenelig med muligheden for at bremse klimakrisen. Vi skal planlægge afviklingen af den fossile produktion hurtigst muligt, mens jagten på nye fossile brændsler skal stoppes i dag og ikke forlænges gang på gang med skatterabatter til olieselskaber og nye udbudsrunder i Nordsøen.

I stedet for nye olie- og gasudbudsrunder vil Alternativet vil have en ny undergrundslov, der som minimum understøtter målsætningerne i klimaloven, der siger, at Danmark i 2050 skal være et lavemissionssamfund, som alle partier i Folketinget er enige om. Alternativet mener tiden for et forbud mod nye efterforsknings- og indvindingstilladelser til fossil energi er nu. Alternativet vil fjerne muligheden for at forlænge eksisterende licenser i Nordsøen og i stedet lave afviklingsplaner for alle eksisterende kulbrinteindvindingsanlæg over en 10-årig periode. Da udbudsrunderne typisk rækker 30 år ud i fremtiden, modarbejder de intentionerne og de tidsmæssige rammer i Parisaftalen. Hvis det nuværende tempo for fossil indvinding i Nordsøen fortsætter og vi ikke finder nye ressourcer, vil vi kunne fortsætte med at hive olie og gas op de næste 18 år, hvorefter reserverne vil være tømte. Derfor skal Folketinget beslutte, at Danmark ikke skal lede efter ny olie og gas, men i stedet gå i gang med den planlagte afvikling af produktionen.

Behovet for at planlægge den fossile afvikling og dermed begrænse udbuddet af olie, kul og gas overses i den politiske debat – globalt og i Danmark. Der er brug for gang på gang at sætte fokus på, at vi skal i gang med at planlægge afviklingen af sort energi, og ikke gang på gang at forlænge den fossile industris levetid ved at give nye tilladelser til at eftersøge olie og gas i Nordsøen.

Alternativet mener, at klimalederskab kræver hurtig og ambitiøs handling, og at Danmark skal tiltræde Lofoten-deklarationen, som er en deklARATION om planlagt fossil afvikling, der arbejder for at begrænse udbuddet af fossile brændsler. Alternativet har som det første politiske parti i verden tiltrådt Lofoten-deklarationen. At gå i gang med at planlægge den fossile afvikling er en opgave, der hviler særligt på lande, regioner og virksomheder, som har de bedste forudsætninger for at foretage en ambitiøs omstilling væk fra fossil energi. Rige lande har en etisk forpligtelse og et historisk ansvar for at udvise lederskab i kampen mod klimakrisen, som vil ramme de i forvejen fattige og mest udsatte, og ved at tilslutte sig deklARATIONEN lægger man pres på regeringer og virksomheder, som skal se fossil afvikling som en mulighed fremfor en byrde.

I stedet for at forlænge olie- og gasjagten i Nordsøen opfordrer Alternativet regeringen til inden klimakonferencen COP24 at sætte sig i spidsen for, at alle verdens lande laver planer for udfasning af kul-, olie- og gasproduktion, og at disse bliver en del af implementeringen af Parisaftalen. På den måde vil vi inden 2020 sikre, at fossile afviklingsplaner er en del af de internationale klimaforhandlinger og alle landes klimaplaner.

En række andre lande er allerede i gang med at begrænse udbuddet af fossile brændsler, og det er ubegribeligt, at Danmark ikke er en del af denne kamp.

Verden og Danmark har brug for ledere, der presser på, for at afviklingen af produktion af fossile brændsler bliver en central del af energiaftaler, klimaplaner og internationale klimaforhandlinger. Vi bør tage hånd om den primære kilde til den galoperende klimakrise: Produktionen af olie, kul og gas. Allerede i energiaftalen for 2012-2020 burde man have indført forbud mod nye fossile efterforskninger i Nordsøen. VLAK-regeringen har med beslutningen om at stoppe efterforskning til lands i Danmark taget første skridt og symbolsk markeret en vilje til at udfase efterforskning og indvinding af fossil energi. Næste skridt bør være et stop i Nordsøen.

Spørgsmålet om, hvordan vi investerer vores penge – både de offentlige og private – er afgørende. Hvis vi skal bremse klimakrisen, inden det er for sent, skal vi investere i det. Vi skal investere i den fremtid, vi ønsker os og er enige om at arbejde for, og ikke i den, vi prøver at undgå. Vi skal investere grønt og ikke sort.

Værdien af de danske fossile reserver i nuværende priser blev næsten halveret mellem 2012 og 2016.

Alternativet opfordrer regeringen til at overveje, om det kan betale sig – også på økonomiske parametre – at investere en masse penge, hvis vi er i en situation, hvor vi på verdensplan skal udfase brugen af fossile brændsler relativt hurtigt. Danmark har tradition for at være et foregangsland, når det gælder investeringer i klimaløsninger. Det skal vi ikke gå væk fra nu, hvor så mange rundt omkring i verden bevæger sig væk fra at investere i "stranded assets". At placere sine penge i fossile brændsler er udover at være politisk og etisk uforsvarligt også en rigtig dårlig økonomisk forretning.

Fortrolighed

Udvalgets medlemmer er efter § 12, stk. 2, i undergrundsloven forpligtet til at bevare tavshed om, hvad de erfarer i udvalget med hensyn til de vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt, indtil det tidspunkt, hvor der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger.

Udvalget vil på den baggrund anmode energi-, forsynings- og klimaministeren om at modtage underretning, når der foretages offentlig indkaldelse af ansøgninger.

Med venlig hilsen

Thomas Danielsen,
formand